

Næringsliv og økonomi

Næringslivsansvarlig: Håkon Okkenhaug
Tlf. 932 02 220 • e-post: hokken@t-a.no
Tips oss! Trønder-Avisa, postboks 2590, 7738 Steinkjer
Sentralbord: Tlf. 07412 • E-post: redaksjonen@t-a.no

● **Flyktninger.** Syriske flyktninger gir verden en helt ny type flyktninger. Nå brøyter Norad vei og vil lage opplæringsapp

Lager arabisk språkprogram

Nesten alle syriske flyktninger har en smarttelefon. Nå skal det gi barna språk-opplæring i arabisk. Sentralt i det internasjonale prosjektet er to fra Levanger.

Tre millioner syriske barn får ikke skolegang fordi de har flyktet fra det krigsherjede Syria. Mange av dem har opplevd traumatiske hendelser der familie-medlemmer har blitt drept. Det er ødeleggende for evnen til å lære. Det ønsker Norad å gjøre noe med.

Sammen med en rekke internasjonale hjelpeorganisasjoner og NTNU utlyser de nå en konkurranse om å lage en språkapplikasjon for mobiltelefoner som kan lære barna å skrive og lese på arabisk.

– Noe slikt er ikke gjort før. Rett og slett fordi i mange andre land har ikke flyktningene så avanserte telefoner, sier professor Alf Inge Wang ved NTNU.

Han var nylig i flyktningleirer i Gaziantep i Tyrkia, tett opp mot den syriske grensa. Der opplevde han hvordan de fattigste flyktningene lever livet sitt.

Overrasket

– Jeg ble veldig overrasket. De var dårlig stilt, men neste alle familiene hadde en smarttelefon. Det var høyt prioritert, sier han.

I samtale med dem kom det fram at telefonkontakt via Facebook og WhatsApp var eneste måte å holde kontakten med familien som var spredt over hele verden.

– Tilgang til nett og ha surfe-telefon var veldig viktig, sier Wang.

Dermed ble han enda sikrere på prosjektet som Liv Marte Nordhaug i Norad er leder for.

– Vi traff traumatiserte barn. med læreversker. De klarer ikke å konsentrere seg om læring. Men de kunne sitte i en time med et dataspill på smarttelefonen. Hvis vi klarer å lage en applikasjon der de via spilling kan lære arabisk på en engasjerende måte har vi nådd målet, sier han.

Orker ikke

Mange av foreldrene sliter også med traumer og sitter apatiske. De har ikke krefter til å ta ansvar for å lære barna å lese og skrive.

– Foreldrene er bekymret over det. Derfor er det så viktig at den appen som vi utvikler har spillefakter i seg som gjør at barna synes det er artig å lære og kan sitte for seg selv, sier Wang.

Mange av flyktningene han traff ved grensa vil tilbake til Syria når forholdene roer seg. Derfor er det viktig at de lærer seg morsmålet.

– Vi vet også at det er mye lettere å lære seg andrespråk hvis de kan morsmålet godt, sier han.

Fakta

EduApp4Syria

Via spillapplikasjoner på smarttelefoner skal syriske barn lære seg å snakke og skrive arabisk.

Prosjektet ledes av Norad, med støtte fra NTNU, USAid, Australian Aid, Orange, INEE og DIFI.

Utløser nå internasjonal konkurranse om hvem som kan lage den beste spillapplikasjonen til språkopplæring i arabisk. Prosjektet har et omfang på 20 millioner kroner.

Internasjonal

Alf Inge Wang sitter i juryen som skal plukke ut den beste applikasjonen. Han er ingen hvem som helst. Han er en av dem som fant opp Kahoot, en internasjonal suksess der du kan bruke mobiltelefonen i avstemninger.

Det er den samme entusiasmen de vil bygge inn i språkapplikasjonen.

– Dagens unge er vant til interaksjon der de får kjapp respons. De vil ikke være passive. Den umiddelbare tilbakemeldingen gir engasjement over lengre tid, sier han.

Innovasjon

Norad brøyter vei med dette prosjektet. Så nytt er det at de måtte ut og spørre seg for i markedet for å finne ut hva som var mulig å skape og hva de skal spørre etter i konkurransen.

– Vi har vært nøye med å dele all informasjon på våre nettsider og har hatt internasjonale presentasjoner av prosjektet, sier prosjektleder Liv Marte Nordhaug i Norad.

Hun mener denne appen kan brukes over hele verden for å lære arabisk.

– I Tyrkia får de syriske flyktningbarna skoletilbud, men språk-opplæringen er i tyrkisk og det koster å reise til skolen. Det er barrieren for mange. Derfor har vi tro på å bruke familiens egen smarttelefon til å lære opp barna. En slik løsning ville ikke fungert for eksempel i Sør-Sudan der smarttelefoner ikke er så utbredt.

Konkurransen utlyses til uka, med frist til å levere inn beskrivelse 1. april.

– Vi tar sikte på å ha de første versjonene klare ved slutten av året, sier Nordhaug.

Håkon Okkenhaug
hokken@t-a.no / Tlf. 93 20 22 20

Spiller: Manal lar ofte sønnen Mohammed (5) bruke smarttelefonen sin for å spille spill. Da klarer han å konsentrere seg. Før familien flyktet fra Aleppo til Istanbul opplevde Mohammed at bestefaren ble drept.

« **Jeg snakket med ei mor som sa at barnet hadde konsentrasjonsvansker. Men barnet spilte konsentrert på mobiltelefonen en time.**

LIV MARTE NORDHAUG,
prosjektleder Norad

arabisk for skoleløse flyktninger.

for mobiltelefon

Leir: Alf Inge Wang ved inngangen til flyktningleiren i Gaziantep på grensen til Syria.

ALLE FOTO: LIV MARTE NORDHAUG/NORAD

Saksøker Kulturdepartementet

World Venturers, der Steinar Husby (bildet) fra Levanger er norgessjef, mener Lotterinemnda tar feil.

I 2014 forbød Lotteritilsynet World Venturers (WV) i Norge. De mente reiseklubben er et ulovlig pyramidespill.

Dagens Næringsliv skriver at WV nå saksøker Kulturdepartementet etter at Lotterinemnda konkluderte på samme måte som Lotteritilsynet.

I stevningen skriver advokat

Halvor Manshaus – som representerer WV – at de har forholdt seg lojalt til vedtaket.

– Dette til tross for at de store skadevirkningen vedtaket har medført ved at WVs virksomhet i Norge måtte opphøre. Siktemålet for denne saken er å få dom for at Lotterinemndas vedtak er ugyldig slik at WV kan gjenoppta virksomheten i

Norge, skriver Manshaus i stevningen.

WV har opprinnelse i USA. Forretningsideen er at medlemmene får tilgang på rabatterte ferieturer. Rekrutteringen av nye medlemmer skjer i stor grad gjennom eksisterende medlemmer. Da klubben var lovlig måtte medlemmene betale en årlig medlemsavgift på 6.200 kroner de første 12 månedene.

Håkon Okkenhaug
hokken@t-a.no / Tlf. 93 20 22 20

● Vegvedlikehold. Steinkjerområdet.

Anbudsåpning: Liksom i midtre og indre Namdal er også Veidekke lavest i pris i sitt anbud på vegvedlikehold i Steinkjerområdet. Bildet er hentet fra E6 ved Vist sør for Steinkjer. FOTO: JOHAN ARNT NESGÅRD.

Veidekk har lavest pris

Veidekke industri har det laveste anbudet på vegvedlikehold i steinkjerområdet de neste fem årene.

Jan Morgen Boneng, som er byggeleder i drift og vedlikehold i Statens vegvesen Nord-Trøndelag, sier at det ble levert inn tre anbud. Veidekke er lavest med 313 millioner kroner, Svevia Norge vil gjøre jobben for 321 millioner kroner mens Mesta AS har lever et anbud på 333 millioner kroner.

Når det gjelder tildelingen av kontrakten, sier Boneng at det tas forbehold om at anbudene nå skal finregnes for å kontrollere tallene.

Vedlikeholdskontrakten i steinkjerområdet omfatter 1.020 kilometer veg og strekker seg fra Vanvikan i sør til enden av Snåsavatnet i nord, og omfatter kommunene Leksvik, Verdal, Inderøy, Steinkjer og deler av Snåsa. Kontrakten omfatter ansvar for brøyting, strøing og høvling om vinteren og kantrydding, grøftrensk og grusing om sommeren. I tillegg skal selskapet plukke søppel langs vegene.

Kontrakten gjelder fra 1. september og fem år framover.

Dagens kontrakt, som også

ligger hos Veidekke, har en verdi på i overkant av 242 millioner kroner. Det nye anbudet på 321 millioner kroner er 25 prosent dyrere. Boneng sier at en del av økningen kan forklares med vanlig prisstigning, markedssituasjonen og delvis at det er innført nye krav til brøyting, arbeidsvarsling og skilting.

– Vi er fornøyd med å få flere anbud på vedlikeholdet. Vi er også tilfreds med at de tre anbudene samlet sett treffer blink i forhold til vårt kostansoverslag for vedlikeholdet.

I forrige uke ble det kjent at Veidekke industri også har det laveste anbudet på vedlikeholdet av riks- og fylkesveger i seks kommuner i Namdal og deler av Snåsa. Her leverte Veidekke et anbud på 266 millioner kroner for å drifte og vedlikeholde 745 kilometer veg. Veidekke har også den inneværende femårskontrakten som går ut til sommeren. For begge kontraktene gjelder det at Veidekke samarbeider med flere underentreprenører om vedlikeholdet.

Jon Åge Fiskum
fiskum@t-a.no / Tlf. 93 40 92 31

BANK

BN kutter renta

BN Bank åpner en ny rentekamp om lånekronene. Nå senker de den til 2,15 prosent.

Dermed er de lavere enn dagens beste tilbud innenfor 60 prosent av lånetakst. Ifølge Finansportalen.no er laveste rente uten krav om produktpakker eller spesielle medlemsskap på 2,27 prosent hos Boligkreditt.no.

– Det er objektive kriterier, som pant og betjeningsevne som bestemmer renta i BN Bank, sier sjef i BN Bank Gunnar Hovland i en pressemelding.

BEDRIFTER

80 % under fem

Åtte av ti virksomheter i Norge hadde fire eller færre ansatte ved årsskiftet, melder Statistisk Sentralbyrå (SSB).

Hoveddelen av disse virksomhetene er innen jordbruk, eiendom, skogbruk og fiske. De største virksomhetene finner du i offentlig sektor.

Det var ved årsskiftet 559.000 virksomheter i Norge. 66 prosent av dem hadde ingen ansatte. Typisk her er eiendomselskaper.